

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ННІ «Академія мистецтв імені С. С. Прокоф'єва»
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

в. о. директор академії

_____ Микола АНТОНЕНКО

11 лютого 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАВЧАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКА ПРАКТИКА»

освітній рівень Бакалавр

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 025 Музичне мистецтво
(спеціалізація)

освітня програма 025 «Музичне мистецтво. Вокал»
«Музичне мистецтво. Інструментальне виконавство»

тип дисципліни Обов'язкова

Київ - 2021 рік

Розробник: Марченко Валерій Віталійович - заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, в.о. завідувача кафедри

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол № 18 від 11.02.2022 року

В.о. завідувач кафедри музичного мистецтва

Валерій Марченко

Погоджено:

Гаранти освітніх програм

_____ Микола АНТОНЕНКО

_____ Євген САФРОНЧИК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Розподіл годин за навчальним планом		
Кількість кредитів:	12	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	360		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1,2,4	Лекції:	-	-
Семестр:	2,4,8	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:		Семінарські заняття:	-	-
самостійна робота:		Самостійна робота:	-	-
Форма підсумкового контролю:	Залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННІ «Академія мистецтв імені С. С. Прокоф'єва» кафедри музичного мистецтва, які безпосередньо проводять заняття, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою dec_art@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумовою проходження навчально-виконавської практики є опанування магістрантами таких обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки як «Спеціальний інструмент», «Вокал», «Вокальний ансамбль», «Концертмейстерський клас», «Оркестровий клас», «Сценічна майстерність», «Інструментальний ансамбль», тощо.

Досвіду успішної практичної діяльності майбутнього концертного виконавця також сприяє вивчення таких навчальних дисциплін (за вибором студента), як: «Сценічна мова», «Оперний спів», «Вокальна імпровізація», «Основи репертуарної політики музичних закладів світу», «Квартетний клас», «Сучасні системи набору та редагування нот» тощо.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

- ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності;
- ПРН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів;
- ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій;
- ПРН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю);
- ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом;
- ПРН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / практичній діяльності.
- ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним

апаратом.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;	ПРН 1	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 1
ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії;	ПРН 10	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 2
ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;	ПРН 8	ПРН 2	ПРН 8	ПРН 8
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 12	ПРН 10
ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ПРН 9	ПРН 8	ПРН 10	ПРН 9
ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	ПРН 1	ПРН 10	ПРН 10	ПРН 9
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)				
ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	ПРН 1	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 1
ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	ПРН 8	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 9
ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 10	ПРН 11

3. Організація виробничої (виконавської) практики

Діяльність студента-практиканта у період проходження навчально-виконавської практики є аналогом професійної діяльності концертного виконавця (соліста, ансамбліста, диригента, концертмейстера), відповідає структурі і змісту репетиційної та концертно-виконавської діяльності, визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку і графіком роботи установи, де проходить практика, здійснюється під керівництвом методиста. Щоденна робота студента-практиканта полягає у виконанні узгодженого з методистом індивідуального плану практики.

Студент має право, за погодженням з випусковою кафедрою та адміністрацією ННІ «Академія мистецтв імені С. С. Прокоф'єва», пропонувати для себе місце проходження практики. У цьому випадку студент повинен подати на розгляд кафедри особисту заяву та лист-згоду з мистецької установи, в якому адміністрація гарантує умови для виконання програми практики.

4. Програма практики

Зміст навчально-виконавської практики спрямовано на формування досвіду репетиційної та концертно-виконавської діяльності магістранта у якості соліста-інструменталіста / соліста-вокаліста / ансамбліста / диригента / концертмейстера (за фахом).

Навчально-виконавська практика має на меті закріплення теоретичних знань та удосконалення практичних умінь фахівця, зорієнтованого на успішне здійснення професійної діяльності в галузі музичного виконавства.

Практика передбачає ознайомлення магістрантів з формами організації культурно-просвітницької та концертної діяльності у сучасних мистецьких закладах, надає можливість практичного застосування теоретичних знань з дисциплін, що формують музично-виконавську компетентність.

Практика базується на знаннях: історичних передумов та сучасних тенденцій розвитку музичного мистецтва та виконавства; функцій, методів та технологій концертного виконавства; принципів та закономірностей виконавської діяльності; особливостей виконавської інтерпретації музичного твору; критеріїв концертного звучання музичних творів та методів забезпечення належного художньо-технічного змісту концертних номерів.

Під час концертно-виконавської практики студент може здійснювати концертні виступи як соліст /ансамбліст /концертмейстер. Форми виступу: сольний концерт; концерт-лекція, участь з окремими творами у тематичному концерті, фестивалі, конкурсі. Чисельність виступів обумовлюється складністю програми та узгоджується з методистом.

Навчально-виконавська практика спрямована також на удосконалення практичних умінь репетиційної роботи з солістами /ансамблістами/ оркестровими (хоровими) колективами. Студент-практикант має брати участь у репетиційній діяльності ансамблів, оркестрових чи хорових колективів у якості ансамбліста/концертмейстера та подати у звіті перелік занять із зазначенням їх дати і музичних творів, що опрацьовувались.

Під час навчально-виконавської практики студент має виконати такі завдання:

- ознайомитись зі змістом і формами організації концертної діяльності сучасної мистецької установи/закладу мистецької освіти;
- вивчити досвід організації і проведення репетиційних занять ансамблевих /хорових /оркестрових колективів та взяти участь у репетиційному процесі (не менше 6 репетицій);

- підготувати сценарний план тематичного концерту з використанням власного виконавського репертуару та презентувати його публіці у вигляді індивідуальної чи колективної концертної програми, лекції-концерту тощо;
- апробувати власні виконавські інтерпретації музичних творів усольних та/чи ансамблевих концертних виступах.

5. Звіт про проходження практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики на кафедрі. Звітна документація подається на рецензування керівникам практики протягом перших 10 днів після закінчення практики.

Звіт повинен містити:

- інформацію про місце проходження практики, її терміни;
- коротку характеристику змісту і форм організації концертної діяльності сучасної мистецької установи;
- перелік відвіданих магістрантом репетиційних занять ансамблевих /оркестрових /хорових колективів із зазначенням дати та творів, що опрацьовувались (не менше шести);
- сценарний план тематичного концерту з використанням власного концертно-виконавського репертуару та підтвердження його апробації (афіша, відгук, фото-звіт тощо);
- перелік концертних виступів із зазначенням дати, місця, програми та форми виступу (сольно, в ансамблі чи в якості концертмейстера);
- пропозиції щодо удосконалення змісту та форми проведення практики.

Для високої оцінки навчально-виконавська практика слід надати перелік виступів за весь термін навчання.

Обов'язки студента у період проходження практики: складання та погодження з методистом індивідуального плану роботи; своєчасне виконання усіх видів робіт, передбачених програмою практики; звітування про результати практики.

Обов'язки керівника виробничої практики.

Відповідальний методист здійснює загальне керівництво практикою і виконує такі функції: організація та проведення настановчих і підсумкових конференцій; забезпечення розподілу методистів; здійснення контролю за проведенням практики; складання загального звіту про проходження практики магістрантами.

Методист здійснює безпосереднє керівництво практикою і виконує такі функції: затвердження індивідуальних планів магістрантів, контроль за їх виконанням; забезпечення групової та індивідуальної методичної роботи з магістрантами; аналіз звітної документації магістранта; прийняття заліку з практики та виставлення підсумкової оцінки у відомість та залікову книжку. Звітна документація збирається керівником практики та зберігається на кафедрі протягом одного року після закінчення студентом університету.

6. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання: оцінюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання кожного (деяких найбільш важливих) з видів робіт (бажано, та не обов'язково) в довільній зрозумілій формі

У результаті проходження навчально-виконавської практики за фахом студенти мають:

- демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння музичним інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час сольної та ансамблевої виконавської діяльності;
- володіти методикою репетиційної роботи та концертного виступу у процесі концертно-виконавської діяльності;
- здійснювати виконавську інтерпретацію музичних творів відповідно до їх жанрово-стильового та художньо-образного контексту;
- застосовувати музично-теоретичні знання та практичні вміння у фаховій сольній/ансамблевій виконавській та культурно-просвітницькій діяльності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Андриевский И. М. Исполнительские средства музыкальной выразительности как интонационная система в современной скрипичной музыке (на материале современной музыки): / Автореф. диссерт. канд. искусствоведения. – Киев. : гос. консерватория им. П.И.Чайковского, 1990. 17 с.
2. Андрейко О.І. Методика творчого осягнення музично-виконавського мистецтва // Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика : збірник наукових праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Випуск 2. Дрогобич, 2017. С.63-68.
3. Андрейко О.І. Мистецько-педагогічний контекст формування виконавської культури скрипаля // Міжнародний науковий форум "Музикознавчий універсум молодих". Львів, 2018.С.10-12
4. Антонович. Д Українська музика /Д.Антонович //Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 404-442.
5. Баренбойм Л. А. О воспитании музыкального слуха // Музыкальная педагогика и исполнительство . Л. : Музыка, 1974. С. 326-328.
6. Буханевич В. М. Методичні засади початкового етапу навчання гри на скрипці учнів молодшого шкільного віку // Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика : збірник наукових праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Випуск 2. Дрогобич, 2017. С.68-76.

7. Валькевич Р.А. Сценічно-виконавська майстерність: навчально- методичний посібник для студентів мистецьких факультетів. Кіровоград: РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2015.
8. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением. Москва: Музыка, 1981. 144 с.
9. Гребенюк Н.Є. Вокально-виконавська творчість: психолого- педагогічний та мистецтвознавчий аспекти. Київ: НМАУ імені П.І. Чайковського, 1999. 269 с.
10. Григорьев В. Некоторые проблемы специфики игрового движения музыканта-исполнителя // Вопросы музыкальной педагогики. Вып. 7. Москва : Музыка, 1986. С. 159-195.
11. Давидов М.А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста): підручник для вищих та середніх муз. навч. закладів. Київ: Музична Україна, 2004. 290 с.
12. Интонация: Сб. науч. тр. / Отв. ред. А.И.Чередниченко. Київ: Вища школа, 1978. 240 с.
13. Жайворонок Н. Б. Музичне виконавство як феномен музичної культури: автореф. дис.... канд. мистецтв. 17.00.01. КНУКіМ. Київ, 2016.
14. Калініченко І. О., Тарапата-Більченко Л.Г., Зуєв С.П. Психофізіологічні аспекти сценічного хвилювання. Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: збірник наукових праць. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. С. 335–340.
15. Катрич О. Стилєві аспекти музично-виконавської інтерпретації. Науковий вісник НМАУ імені П.І. Чайковського. Київ: НМАУ, 2000. Кн. 4. С. 59–65.
16. Кравчук Л. А. Основы организации звуковысотного интонирования в скрипичном исполнительстве // Шерстюк В.В. Дослідження. Досвід. Спогади: Зб. наук. праць. Київ: КНМА ім. П. І. Чайковського, 2005. Вип. 6. С. 97-102.
17. Лабінцева Л. П. Вокально-хорова майстерність як важливий компонент фахової підготовки майбутніх учителів музики //Духовність особистості: методологія, теорія і практика: Зб. наук. пр. /Гол. ред. Г. П. Шевченко.– Луганськ: Вид-во Східноукр. нац. ун-ту, 2005. – Вип. 5 (11). – С.45-48.
18. Лабінцева Л.П. Концертний виступ як особливий вид концертно- виконавської діяльності. Вісник ХДАДМ. Харків, 2010. No 1. С. 215–216.
19. Рябуха Н.О. Виконавська інтерпретація як метод пізнання музичного твору. Вісник ХДАДМ: зб. наук. праць. Харків, 2009. No 16. С. 135–142.
20. Семеняк Н. Виконавський апарат скрипаля як система // Музичне виконавство. Київ : НАН України, 1999. Вип.2. С. 67-73.
21. Сирятська Т.О. Виконавська інтерпретація в аспекті психології музиканта-артиста:дис. ... канд.. мистецтв. Харків: ХДУМ імені І. П. Котляревського, 2008.
22. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці. Київ: Музична Україна, 1977. 62 с.
23. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці. Київ: Музична Україна, 1974. 170 с.